

ՅԻՍՈՒՍԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՆՀԵՐՔԵԼԻ ԻՐՈՂՈՒԹԻՒՆ Է

Այս երկու Յիսուսարոյր եւ աղամանդակուռ բառերը, որ կ'արտասանուին տարուան որոշ թուականի մը եւ օրուան մը ընթացքին ու ի սպառ կը մոռցուին, պարզ ու անցողական մաղթանքի մը բնոյթը պէտք է չէ ունենայ:

Ան իրապէս, պատգամ մըն է յաւերժութեան խորքով ու իմաստով, որ պէտք է ժամանակի հոլովոյթին հետ հնչէ մեր ականջներուն եւ ջահաւորէ անձնիւր հաւատացեալի հոգին, մինչեւ իր յարութեան օրը, որպէս աղբիւրը Առաջին Յարուցեալի Կեանքին, որ Աստուածորդին, Քրիստոսն է:

Որքան խրախուսական է Փրկչին հետագայ խօսքը ուղղուած, առանձնապէս ամէն հաւատացեալի,

- Մի՛ վախճար, ես եմ առաջին ու նախամեծար Յարուցեալը եւ մշտնջենական կեանքի աղբիւրը, մահացայ ու հիմա կենդանի եմ, յաւիտեանս յաւիտենից:

Քրիստոնէութեան համար գոյութիւն չունի ԱՆԿԱՐԵԼԻ բառը: Նոր Կրօնին Հիմնադիրը, սիրոյ օրէնքին հակասող այդ բառը՝ դուրս հանեց բառարանէն եւ յայտարարեց, թէ Աստուծոյ գերբնական զօրութեան առջեւ՝ անյաղթելի խոչընդոտներ չկան:

Յանախ մարդիկ իրենց կարողութենէն վեր ուսումներ կը կատարեն, աննուանելի նպատակներ իրագործելու:

Կը յաջողի՞ն...: Թերեւս այդ կամ ոչ: Շատ անգամ կը պատահի հակառակը: Հազիւ նպատակի նը ճամբուն վրայ նախաքայլ մը յառաջացած, փորձութիւնը կը միջամտէ ու կը ջլատէ իր ուժերը, քանալով հոգիին դարպասները,

որ հիասթափութիւնը ներս մտնէ եւ հաստատէ իր գահը:

Այսպիսի յուսահատ նահանջ մը՝ չի պատահիր հաւատով հարուստ հաւատացեալին: Ան գիտակից է իր ներքին ուժերու տարողութեան եւ յամառ օրէն կը շարունակէ մահառիչ Աստուծոյ Ամենակարողութեան յենած, մինչեւ որ նպատակը յաջողութեամբ պսակուի ու կանգ առնէ ճառագայթող հանգրուանի մը վրայ:

Ճշմարիտ քրիստոնեան պայքարած է իր ամբողջ կեանքի ընթացքին, որ անկեղծ ու պարկեշտ կեանք մը ապրի, միջակութիւններէ եւ քարոյական տկարութիւններէ վեր:

Ան՝ նախաքայլ մը չառած՝ իր իտելալի ճանապարհին վրայ, կը ծոփ ու կը խօզարկէ իր ներաշխարհը եւ ի՛նչ հակասութիւններ չի տեսներ իր էութեան մէջին ծալքերուն մէջ, որոնք կը կարօտին հիմնական մահաբաժնոմի, նախ քան իր ջանքերուն յումպէս սպառումը:

Կը տեսնէ շատ յստակ, իր հոգիին յատակը հսկայ վիմաքար մը, որ կը քարացուցէ Եսսականութիւնը՝ մենատիրական անպարագրելի տարածքի մը վրայ:

Անբառնալի քարեղէն վիթխարի զանգուած մը, որ կը փակէ առաքինութեան մուտքին առջեւ բոլոր դարպասները ու միաժամանակ կը թաղէ սէրը, կ'անդամալուծէ հաւատքը եւ կը փորձէ զրկել քարեպաշտ մարդը Աստուծոյ գեղաճանաչ լոյսէն:

Այս ժայռանիստ վէժը՝ մարդուն մէջ որջացած սնապարծութեան գազանն է, որուն պատճառով աւերները չկրցան դպչիլ Փրկչին աստուածութեան, քայց

մահկանացու մարդը կը մնայ շղթայուած անոր կապարէ բռնորուն մէջ:

Յիսուսի Յարութեան հրաշքը հիմնովին սարսեց Հռովմէական կայսրութիւնը: Տնցեց քահանայապետներու եւ դպիրներու կապարացած հեղինակութիւնը: Այլ՝ ոչ Յուդան կրնայ մատնել, ոչ Պիղատոսը կրնայ դատել, ոչ ալ հրեայ խուժանը հեգնել ու նախատել:

Ան՝ փառաց Թագաւորն է հոգիներու աշխարհին: Իր պսակն է եկեղեցին, իր մարմնոյն անդամներն են Քրիստոնեայ Աշխարհը իր բիւրաւոր հետեւորդներով:

Մահը՝ երբեք Քրիստոսի համար վախճան մը չեղաւ: Այլ՝ մահուան մէջ անգամ շարունակուեցաւ իր կեանքը:

Առաքելները խաչին վրայ՝ բեւեռեալ վարդապետին ափսոսալի պարտութիւնը տեսնելով, պահ մը յուսալուեցան: Բայց յարութենէն յետոյ հաւատով դիւցազնացած, չվախցան խաչեալ ու թաղեալ Փրկիչը քարոզելէ:

Քրիստոս՝ իր յարուցած սիրոյ յեղափոխութեամբ յաղթական է, ոչ թէ այս վաղանցուկ կեանքի պզտիկ պատմութեան մէջ հերոսացած մահկանացուներու դասակարգէն, այլ յաղթական է իր աստուածային փառով յաւիտեաններու մէջ:

Ներկայ աշխարհի քառասուն տարեկանին մէջ, ամբարիշտներու յարուցած խժալուր ժխտը, աւելի կը բիրեղացնէ քրիստոնեայ մարդոց հաւատքը եւ առաւել՝ բերկրալից կը դարձնէ Յարութեան Մեծ Աւետիսը:

Հոգիներու անգուգական Առաջնորդը՝ Բափուր գերեզման մը թողելով իր ետեւ, մեր ամենօրեայ կեանքը վերածեց հոգեգրաւ տօնի մը եւ տուաւ տօներու գեղանաւանչ շարք մը, որ իր սիրոյ պատգամներով շնորհագարդ

կեանք ապրինք: Եւ մեր հողաբոյր կեանքին յաւերժութեան շողարձակում տալով, քարձարացուց մեզ երկրափառացիութենէ երկնափառացիութիւն:

Ի՞նչ թիւ կը ներկայացնէին Յիսուսի աշակերտները, որ կրցան հին աշխարհը քարեշրջել եւ բեկանել բռնապետութեան ստրկային շղթաները: Երկոտասան ձկնորսներ էին, անուս, անգօր ու անզէն պայքարողներ: Բայց կրցան իրենց Վարդապետին աստուածային ուժին յենած սարսել մեղապարտ աշխարհը իր ընդերքներէն եւ վերածնունդ տալ ամենադաժան լուծերու տակ հիւժած ժողովուրդներու:

Տիեզերքի պատմութեան մէջ առաջին ու մեծագոյն յեղափոխութիւնն է, որ առանց քանակային ուժերու, սէրը իրենց պայքարին կարգախօս ըրած, նուաճեցին մարդկութեան մէջ ոչ թէ ժողովուրդ մը, այլ ամբողջ մարդկութիւնը:

Եւ այս հրաշագործութիւնները կատարուեցան այնպիսի ժամանակ մը, երբ հեթանոսութիւնը կը գտնուէր իր գօրութեան զէնթին վրայ:

Երկոտասան մահառողներու արեան գոհողութիւնը պէտք էր, որպէս զի մեղքին քաղաքականի նիւաղը բշտէր երկրի մակերեսէն դէպի վիհային խաւարակուռ խորութիւնները:

Հալածողներու մարտիրոսական մահառումներուն մէջ թուական գերազանցութիւնը դեր մը չունեցաւ: Որակաւոր փոքրամասնութեան հոգեւոր ուժերը հերիք էին խորտակելու ամբարիշտներու խաժամուժին խոյանքները:

Անոնց կեանքին մարտիրոսութեամբ, փրկուեցաւ հաւատքին մարտիրոսութիւնը, կոապաշտութեան սեւ ուժերէն:

Քրիստոնէութեան բոցաշունչ տիտանը, Պօղոս Առաքեալ կը պատգամէ,

- եթէ մեծելոց յարութիւն չկայ, ուրեմն Քրիստոս ալ յարութիւն չառաւ:

Աշխարհածանօթ աստուածաբաններ, նշանաւոր գիտուններ, իմացական եւ քարոյական մեծութիւններ կը գրեն, կը փարոզեն եւ կը վկայեն Փրկչին յարութեան ստուգութիւնը:

Հարցնենք, ուրկէ՞ կու գայ անհերքելի վկայութիւնը Յարութեան պատմական դէպքին, որ քրիստոնեայ աշխարհին համար ՄԱՀՈՒ եւ ԿԵՆԱՑ հարց է:

Խաչելութեան եւ յարութեան դէպքերուն ականատես գրողներ կը հաստատեն իրողութեան վաւերականութիւնը:

Պերնախօս ապացոյցներ են, երկոտասան առաքելներու քաղմաչարչար նահատակութիւնը, քաղմահազար հաւատացեալներու ողջակիզումը: Կարելի՞ քան է, որ այս բոլոր անձնագոհողութիւնները կատարուին սուտի ու խաբէութեան վրայ կառուցուած հաւատքի վրայ:

Բոլոր ժամանակներու անաստուածները դեռ կը յամառին չնանչնալ նշմարտութիւնը եւ Թովմաս Առաքելի բերահաւատութեամբ շօշափելի փաստեր կ'ուզեն:

Կրնա՞նք ըսել, որ այսպիսի աննախադէպ իրողութիւն մը ստեղծուեցաւ զերոյէն ու ոչնչութենէն:

Եթէ առասպել է Յարութեան պատմութիւնը, առասպելական պէտք է

ըլլան նաեւ իր հերոսները եւ ոչ թէ կենդանի ու պերնախօս վկաներ, մարտիրոսներ, սուրբեր եւ բիրաւոր կամաւոր նահատակներ:

Ի՞նչպէս կարելի եղաւ, հին աշխարհը մեղքին բռնակալներով թաղել եւ նոր աշխարհ մը ստեղծել սիրոյ եւ հաւատքի վէմին վրայ փրկչական թուականով եւ բիրաւոր հաւատացեալներով: Ինչո՞ւ անաստուածները կամովին կոյր կը ձեւանան ու չեն տեսներ սիրոյ յեղափոխութեամբ կատարուած Յարութեան հրաշքը: Մարդկային հասարակութեան կենցաղային պայմաններու քարեշրջումը, կնոջ ազատագրումը խենեշային ննշումներէ, քարեսիրական եւ մարդասիրական հիմնարկութիւնները, ծերախնամ ու աղփատախնամ հաստատութիւնները, գթութեան այս բոլոր իրագործումները սիրոյ արտայայտութիւններն են Նոր Հաւատքին ստեղծած փառափայլութեան:

Այսօր, ո՛րքան տարբեր է Քրիստոնեայ հաւատացեալին կեանքը, երբ յաւերժութեան պրիսմակէն կը տեսնէ արեւածագը իր փառահեղ ապագային: Ան՝ կը հաւատայ Յարութեան, կ'ապրի Յարութիւնը եւ գիտէ, թէ երկրէն երկինք իր նամբորդութիւնը պիտի ըլլայ արքայաշուք, դէպի իր յաւիտեանական հայրենիքը:

Քրիստոս տուաւ մահկանացու մարդուն անցողական կեանքին աներեկոյ, անվախճան ու անծիր տարածք:

ՎԱՐԴԱՆ Ա. ՔԸՆՅ. ՏԻԻԼԿԷՐԵԱՆ